

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj: v nedeljkah pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petlet vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti imenilo. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 18'— Cetrlet . K 4'50 Pol leta . K 9'— En mesec . K 1'50 V upravnistvu prejemam na mesec K 1'20.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 20'— Cetrlet . K 5'— Pol leta . K 10'— En mesec . K 1'70 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Oboroževanje.

Padeč Drinopolja splošnega položaja v Evropi ni poboljšal — ampak poslabšal — kajti naravno je bilo, da se s tem pomakne boj zopet za nekaj kilometrov bliže — Carigradu. Ako je general Dimitrijevič rekel, da Bolgari sedaj še ne mislijo iti na Carigrad, s tem ni rečeno, da ni Carigrad sedaj že — važno vprašanje. Od dne do dne se bliža požar z Balkana k Bosporu — od dne do dne so si velesile bolj nasprotne. Ob Bosporu leži sod s smodnikom, je pisala v nedeljo »Reichspost«, ko pride vojna, do tja — se sod razleti. To ni šala — položaj je zelo resen.

Cloveku se zdi, da je Evropa nanekrat izpremenila svoje lice. Vsa resna politika je stopila v ozadje, vsi diplomati so izgubili vero v zmago miru — vse hiti oboroževati...

Zdi se, kakor da je stara miroljubna Evropa odgnala s lica palčolan, ki jo je pokrival in zagledali smo njen bojevit obraz — oči po krvi hrepenče — maščevanja polne misli — furija, ki hoče zadivljati in zaplesati preko sedanje evropske kulture.

Skader je danes kakor gumb, na katerega se pritiskne in avtomatično se zganejo oborožene čete Evrope. Oboroževanje — to je edina parola, ki spremlja vse mirovne konference.

Nemški vojni bog je zadivjal z največjo silo. Milijoni, da, milijarde, pojdejo za vojaštvo. Oboroži naj se zemlja, voda in zrak. Nemci se boje Angležev in Francozov. Angleži nečejo vojne — toda z morja se ne dajo izpodrinuti — zato oborožujejo. V Franciji je z vso silo vzrasla narodna ideja. Beseda »domovina« je zo-

pet dobila vrednost. Alzacija-Lotaringija sta kot žrtvi, ki kličejo po maščevanju. Francija oborožuje.

Tudi Avstrija se je pripravila. Vsled rastoče ruske moči — tako se pravi — in vsled razmer na Balkanu mora pomnožiti svoje čete.

»Česke slovo« prinaša z Dunaja poročilo, da bomo zvišali armado za 50.000 mož.

Do leta 1912. smo imeli letno 103.000 mož — lansko leto smo zvišali na 159.000 mož — zdaj pa je že vse pripravljeno, da pomnožimo armado še za letnih 50.000 mož.

Seveda bo treba za tak predlog dvotretjinske večine v parlamentu toda pri nas gre danes vse lahko...

Ta poročila oznanjajo hude aprilske vihere.

Vojna.

BREZ NASLOVA.

Zgode se stvari in napišejo se reči, ki jim je težko dati primerne označbe; zato se jih sploh ne naslovja, ter se prepusti dejstvu samim, da sami sebe označujejo. Eno takšnih dejstev je pisarija dunajskih židovskih listov, ki se ne sramujejo falzificirati niti zgodovine, samo da dokažejo neopravičenost zahteve Črnogore po Skadru. Tako piše sinočnja »Preša«, da niti zgodovina niti tradicija in niti legenda ne govorita za črnogorsko zahtevo. To je go-balinstvo prve vrste. Seveda se pa od Prešinega šmoka ne sme zahtevati, da bi vedel, kaj govori srbska narodna pesem stoletij in stoletij izraz mišljenja in čustvovanja srbsko-črnogorskega naroda, pesem, ki govori o zidanju mesta Skadra, čigar zidovi niso preje obstali, dokler ni bila v nje zazidana srbska kraljica; in dalje pripoveduje zgodovina o Skadru kot glavnem mestu srbske države Zita, odkoder so po zavzetju Balkana bežale srbske rodbine v Črnogoro, da si ohranijo samostojnost in ono izseljevanje je trajalo par stoletij. Srbski element je bil izzodrinjen od turškega in albanskega. Kaj ve judovski šmok o hrepenenju naroda, o katerem misli, da se mora vsak dan deskrat pokazati. O vsem tem ne ve ničesar, vendar pa piše in piče in govori pobalinske besede, da se za črnogorsko sentimentalnostjo skriva grabežljivost. Ne! O heroizmu dunajski Nemec nima pojma: Kaj drugemu dokazuje pogumni, neverjetno predzrni korak Črnogore, kljub protestu cele Evrope izvajati Skader, kaj drugemu to pomeni, kot da je Črnogora do dna duše prepričana o upravičenosti svojih zahtev, in da hoče raje umreti, kot se odreči onemu, kar je bilo in tudi je njeno. In takšno prepričanje se ne narodi čez noč, ne vstvari ga »Stimmungsmacherei« — (pa če bi jo na-

pravljali tudi dunajski listi) — takšno prepričanje stvari in vzdržuje le zgodovina in tradicija.

Preša govori o pohlepu in grabežljivosti. Nevedneži! Govore, kot bi narod hotel to, kar hoče »grabežljivci« in pohlepni kralji, govori kot, da je narod le orodje v rokah kralja — ne, ne gospoda: narod, cel lunaški narod hoče in vlada mora hoteti, ker ga ni komandanta, ki bi se upal za naskok pripravljene črnogorske sokolske armade dati povelja, da se umakne izpod zidovja skaderskih utrd, da se umakne s polja, kjer leži tisoče in tisoče hrabrih, požrtvovalnih junakov skalne Črnogore, kri njihova, za Skader prelita je oporoka za živce. In oporoka je sveta, in se glas: Zavezniki, osvobodite Skader iz rok zakletega sovražnika in njegovih pomagačev!

SEST VELESIL PROTI ČRNI GORI.

Poslaniška konferenca je baje soglasno pristala na demonstracijo velesil proti neupogljivi Črni gori. Že smo videli pluti velike bojne ladje vseh velesil proti Črnogorski in albanski obali — na Dunaju so že vriskali — toda vriskali so prekmalu. Ne moremo reči, da ne bo povoda za vriskanje, toda dosedaj ga še ni. Današnja poročila glede demonstracije se zelo lepo glasi: Še danes ni gotovo, kdaj in na kak način se izvrši demonstracija. Zlasti iz Pariza se poluradno poroča, da se Francoska demonstracije ne udeleži. Tudi glede Italije je še negotovo, kako bo. Baje si prizadeva, da bi bila demonstracija kolikor mogoče nedolžna. Nemčija se demonstracije zato ne udeleži, ker nima nobene vojne ladje v Jadranskem morju. (Seveda to ni resnica!)

Danes je le glede Avstrije gotovo, da bo demonstrirala, da še več: zasede z vojaštvom vse dohode v Črno goro. V ta namen je že odplulo nekaj ladij z vojaštvom. Temu, da bi bilo zasedeno kakšno črnogorsko mesto, se pa protivi Italija.

Kaj pa Črna gora?

Črna gora se pa kljub vsemu temu ne umakne izpred Skada niti za ped — temveč energično obstreljuje utrdbe, ki so že pred predajo, ter osvaja okop za okopom.

Skader pade v najkrajšem času.

Črne gore Srbija ne zapusti; to pa zato, ker je osvoboditev in osvoboditev Skadra častna dolžnost orožja srbsko-črnogorskega. Poleg tega je Skader posebne važnosti za Balkansko zvezo. Srbija je poslala pred Skader zopet 12 bataljonov pehote in mnogo artilerije in konjenice.

Če Skader pade — čigav bo?

Črnogorski politični krogi zatrljujejo, da ima Črna gora zagotovilo, če zavzame Skader, da ji tudi ostane.

Njegova poslednja nada se je rušila v nič.

»Torej,« je rekel. »vi ne marate...«

»Smešni ste,« je dejal krvnik naglo in osorno. »Radi bi izvedeli, kje sedi človek, ki je obsojen na vešala. In radovedni ste zato, ker ga hočete rešiti. A v ta namen se obrnete — do mene!«

Z bladinimi očmi je pomeril Manfred krvnika.

Ledu je šel brez naglice k steni, snel eno svojih sekir in rekel nato:

»Ne bojim se vas, niti če bi vas bilo deset namesto treh. In tudi če bi se vam posrečilo, zvezati me in bi me položili na natezalnico, ne bi zinil besedice, ako bi hotel molčati... Samo enkrat sem se dal zapeljati dobičku! Le enkrat sem se izneveril svoji dolžnosti!... In trpel sem preveč, da bi storil ta greh še enkrat.«

Vse oblike krvnika se je izpremenilo med temi besedami. Kakor mračno in živinsko je bilo sicer, tako čudna bolest in plahost ga je pokrila nenadoma.

In Manfred ga je slišal mrmrati: »Oh, moje noči brez spanja!... Oh, kako me preganja slika ženske, ki sem jo obesil... ne da bi imel pravico do tega... ker ni bila obsojena!...«

Manfred je slišal te besede, dasi so bile izgovorjene s tihih glasom. Kakor blisk se je posvetilo v njegovi glavi.

V nagli sliki se je obnovil v nje-

Neplačan račun.

Kršenje nevtralitete. — Predzne zahteve.

V tukajšnjih političnih krogih je povzročil včerajšnji skupni korak poslanikov, ki so zahtevali, da naj Črna gora dovoli poslati Esad pašo šifriran brzojav turške vlade v Skader, veliko razburjenost. Splošno smatrajo ta korak za kršitev nevtralnosti in za poseganje v srbsko-črnogorske operacije proti Skadru. Vlada odgovori v kratkem na to zahtevo. Odgovor sicer še ni znan, ali po splošnem razpoloženju je lahko soditi, kakšen da bo. Splošno mnenje je to: Nikdar še ni videl svet, da bi kakšna vojska v boju dopuščala, da se pušča šifrirane depeše sovražniku skozi njene vrste.

MIROVNA POGAJANJA.

Carigrad, 1. aprila. Nota, ki so jo izročili poslaniki velesil porti, pravi med drugim: Poslaniki velesil sporočajo otomanski vladi, da so se velesile zedinile predlagati vojujočim strankam tale temelj za mirovna pogajanja: 1. Meja otomanske države naj bo ravna črta od Midije do Enosa. Vse ozemlje, zapadno od te točke odstopi Turčija Balkanski zvezi, razen albanskih zemelj, o kateri bodo velesile same odločevale. 2. Vprašanje Egejskih otokov pridržujejo si velesile, da odločajo o njem. 3. Turčija izreka popolno desinteresiranje glede otoka Krete. 4. Velesile ne odobrujejo zahtev Balkanske zveze po vojni odškodnini, pač pa priznavajo Balkanski zvezi pravico, da se po svojih zastopnikih udeleži se mednarodne konference v Parizu, kjer se bo določilo, koliko državnega dolga prevzamejo balkanski zavezniki od Turčije. 5. Velesile zahtevajo, da se sovražnosti takoj ustavijo, čim vojujoče stranke sprejmo navedene pozicije.

Snoči pozno večer se je vršil ministrski svet, ki se je posvetoval o odgovoru na noto velesil. Pričakuje

se, da odgovori porta že danes ali jutri. Najbrže bo Turčija sprejela pozicije, pridržala pa si bo pravico, da se vrše o podrobnosti še posebna pogajanja.

Odgovor Zaveznikov.

Sofija, 1. aprila. Odgovor Zaveznikov na mirovne predloge velesil bo danes izročen. Zavezniki bodo zahtevali več kot predlagajo velesile.

Slovenska zemlja.

Z Vinice.

Dne 26. marca so naš čača Jurč-kralj brali sv. mašo za zdravje čestnih odbornikov za Šterka in druge, da jim bode Bog dal srečno cesto narediti, in da bi jim vlada dodelila milost, da smejo cesto delati. Jurč-kralj je bil tudi vesel; pred ko ne, bo tukaj njemu štrukelj padel v žep. Delavcev se je prav dosti nabralo od vseh strani. Tako sta prišla tudi dva delavca iz kranjske dežele, France iz Ribnice in Matiček iz Štreklevca, pa sta se tako menila: Veš, Matiček, kaj ti bom povedal (ker France iz Ribnice je bil zmerom umnejši, kakor Matiček iz Štreklevca), naš gospod poslanec Jarc je prešerne in prebrisane glave. Zakaj? — Poglej, gospod Jarc jim je podelil lepo cesto in se bosta Jurč-kralj in Jože Šterk po njej vozila, in midva bodeva zadaj tekala, čez dve ali tri leta bodo spet Jarca volili in se bode obljubila železnica za hvaležnost, da so ga spet potrdili za poslanca, potem se bomo peljali po železnici. Hudir, kaj ne bo to dobro? Zdi pri cesti si bodeva zaslužila za čevlje, in pri železnici si bodeva zaslužila za obleko. — He — takšnih gospodov če bi bilo več, bi imeli mi več zaslužka. — Ali kaj bo rekla deželna blagajna? Hudir, tam je de-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Manfred je spoznal, da je njegov prijatelj neresljivo izgubljen.

Toda energija njegovega značaja je bila tolikšna, da je vseeno sklenil poizkusiti kaj.

Kaj poizkusi, tega sam ni vedel. Duša mu je zamirala, in ves zbehan nad bližnostjo usodnega dogodka, se je spuščal dolgi dve uri v načrte, ki jih je zametaval po vrsti, kakor so se mu porajali.

Prišel je večer.

Manfred niti ni vedel, v kateri ječi je Lantné zaprt.

Prehodil je še enkrat vso zjutranjo Kokarderjevo pot, a tudi njemu ni bila sreča mila.

Kmalu je napočila noč...

Le par ur je še ostajalo Lantnéju do trenutka, ko ga povedejo na morišče...

In tako se je Manfred spomnil krvnika.

Da! Če je mogel kdo na svetu dati gotovo pojasnilo, ga je mogel dati krvnik!...

Manfred ni tratil časa s tem, da bi bil tehtal svojo misel, ko se mu je zasvetila v možganih. Povedal jo je takoj Kokarderju in Fanfarju, ki se nista genila od njega.

In tako se je zgodilo, da so proti polnoči vsi trije potrkali na vrata mojstra Leduja.

Kakor hitro jih je spustil v veliko sobo, se je obrnil Manfred h krvniku.

»Mojster,« mu je dejal, »pred vsem vam moram povedati, da sem vas nalagal, samo da ste nam odprli vrata. Nič ne preti vaši službi; in če ji kaj preti, je meni neznan...«

Čudna reč! Namesto da bi se stemnilo ob teh besedah, se je krvnikovo obličje razjasnilo — kolikor se pač more razjasniti tak temen obraz. Mojster Ledu se je bal, da preneha biti pariški krvnik; in gotovost, da so ga varali, mu je olajšala srce.

»Ako bi imeli čuteče srce, bi dejal, da sem prišel z namenom, da ga poizkusim geniti... tako pa vas rajši opozorim na vašo korist... V dveh urah zberem lahko tisoč srebrnjakov. Ponujam vam jih.«

»Za kaj?«

»Za to, da mi poveste, v kateri pariški ječi se nahaja mož, ki ga imate obesiti jutri zarana... čez par ur.«

»Lantné?«

»Da, Lantné.«

Krvnik je ostal resen.

»Ni mi potreba denarja,« je dejal. »Saj ne porabim niti četrtnine tega, kar zaslužim.«

Manfred je prebledel.

Videl je, da se krvnik ne da dokupiti.

narja tako dosti, da jih nobeden petelin ne bo pozibal. Če pa ni denarja? O! za tisto je lahko! Ni res — je res. Pogledaj! Ti in jaz, kar tukaj zasluživa, dajva za žganje, in vino, in veš, in vinu in na žganju je največja štirva. Gospodje, ki ta špas gledajo, pravijo: dobro je imeti ceto, pa vendar, če bi deželna vlada še primaknila kakšnih 50.000 in se bi za enkrat naredila železnica (vsega 18 kilometrov) pa bi po njej vozili kmetje, in gospodje in blago, in bilo bi sigurno, boljše, kakor avtomobil. Avtomobil lahko počti, pa povzi kakšna dva Jurčiča. Francoz pravi: avtomobil je a la jou-jou, je za tistega, ki ima obilo denarja. Če se dela kaj, naj se bi delalo kaj trdnega.

Zapreka pa je ta, da se boji Jurčič-kralj, da se ne bi kdo pripeljal na Vinico, ker se strašno boji za svojo vlado in mogočnost, in Šterk se boji za svojo obrtnost, da ne bodo nilemu delala konkurenco, ker bi potem ne mogel trgovati, kakor zdaj.

Iz Nabrežine.

V nedeljo dne 30. marca privedla nas je nekatere radovednost v prijazno vasico Gaborovico pri Komnu, v kateri se je vršilo zaključno leto, obrtno šole za zidarje.

Naša pot je bila poplačana s polnim zadovoljstvom, s katerim smo zapustili Gaborovico. Nepričakovano nas je iznenadil napredek rizbarskih del te mlade, šele drugo leto obstoječe, obrtno šole.

Priznati moramo, da so razstavljena dela služila v čast nadučitelju g. Mediču, kakor tudi vsem onim, kateri so delovali na tej šoli. Videlo se je, da so znali izkoristiti pouku odmerjeni čas in zadostiti svoji nalogi. O tem so nas prepričala dela prvega in drugega letnika. Osebito pohvalo pa zaslužijo dela, Kaučič Josipa in Švara Alojzija. Glede njih risbe, sodili bi, da so to učenci, državne obrtne šole — tu, v tej mali vaški obrtni šoli! Upajmo, da bodo imenovana mladeniča nadaljevala to pot, ter tekom časa služila v čast in korist sebi in narodu.

Ta razstava nam je pričala dvoje: dokazala nam je, da imamo vrednih, poštvalnih učiteljev, zmoglih, če le imajo polje, da morejo delovati. Prav tako, dokazala nam je, da med našim ljudstvom izginja mnogokateri nadarjeni mladenič, ker nima polja, ne prilike, ne sredstev, da se izpopolni.

Zato apeliramo na ljudstvo; ne sodite o šoli, da je ta nepotrebna novotarija, ampak zahtevajte šole in naučabazbe, ker narod brez šole in pouka je narod brez dela, kruha, narod — brez bodočnosti! Merodajnim činiteljem pa polagamo na srce, bodite nam v pomoč, dajte nam, česar potrebujemo, da se povzdignemo in da bodemo drugim enaki.

Omenimo naj, da pri očiščnem zaključku, nismo bili navzoči. Smatralo se je, ta zaključek za notranjo občinsko zadevo in se ni javnosti o tem obvestilo. To pa ni prav. — Ljudstvo naj zve, prepriča naj se na lastne oči, kakaj nosi breme žrtev za šole, a poplačaj naj se z uspehi. Potem bo tudi spoznavalo vrednost šole, njenih zahtev in žrtev. Omenjamo to mimogrede za najboljšim namenom.

Z upanjem, da se s takim zadovoljstvom tudi drugo leto ločimo z razstavo zaključnega tečaja obrtne zidarske šole v Gaborovici, kličemo: Le tako naprej in šinila bode zarja, ogrejala nas solnce boljših dni!

Varnost v Mariboru

se je imenitno pokazala pred par večeri, kot smo že kratko poročali v zadnji številki. Okrog polu 8. ure zvečer, se pripelje po Grški ulici izvošček Dernovšek od juž. kolo dvora sem. Kar skoči k njemu na voz bivši njegov hlapec in ga iz maščevanja petkrat zabode! Dernovšek je bil že davno doma, ko je prihitel stražnik, seveda prepozno, da bi bil prijel zločinca. Na najbolj živahni ob tem času silno obljubljeni cesti, sredi mesta, se pač zamore kaj takega zgoditi samo v Mariboru. Seveda, nemška mestna uprava ima denar za vse drugo, samo ne — kadar treba dati za varnostno odredbo. Zadnji čas bi že bil, da dobimo tudi v Mariboru državno policijo.

Na mariborski vladnici

je nastavljen provizorično neki učitelj Srnko, s katerim smo se tudi mi že večkrat bavili. Ta gospod je kot dijak bil še Slovenec in tudi v svoji materinščini z odliko maturiral. Ko pa je prišel v svet, ga je požrl rene gatski moloh in danes je zagrizen slovenozerec. Skrajša se sicer učitelj Srnko ni upal posebno izpostavljati, odkar pa je izvedel, da mu hočejo spod. štajerski renegate, v prvi vrsti »Volsrat« preko glav merodajnih faktorjev, pomagati na c. kr. vladnico v Mariboru, mu je nacionalni greben mogočno zrasel in postavil se je celo v vrste — političnih ova jalcev. Je tudi on namreč pomagal

pri sestavi oyadbe, Brezočnika radi vleizdaje. Če se nas kdo le malo zgame, ga naši renegate takoj dedencirajo na zgoraj in mu nakopelje disciplinarno preiskavo. Seveda, odpadnikom je vse dovoljeno; dobodo če treba že nagrade...

Štajersko.

Čudno dejanje. V Peklu pri Polčanah je v jedni pretečenih noči ustrelil pek veleposestnika in peka Hartnerja, iz nekega griča nad hišo svojega delodajalca, v spalnico Hartnerjevo, a obakrat zgrešil. Vsa poizvedovanja so bila brezuspešna, dokler se ni javil tamošnjega organista sin, da je zlikovca videl. Pri aretaciji je mož svoje dejanje sicer priznal, ni pa hotel povedati vzrokov, ki so ga v to dovedli. Hartner je bil z njim zelo zadovoljen in govori o njegovem štiriletnem službovanju zelo pohvalno.

Posnemanja vredno. Pri Sv. Barbari v Halozah obstoji pletarski zavod, kojega vodstvo uraduje popolnoma slovensko. To seveda ne ugaja nemčurjem in še posebno slovenski pečat tega zavoda jim je trn v peti. Seveda, ker je ustanovila ta zavod država, moralo bi biti vse nemško, vsaj nemške stranke naj bi bile nemško postrežene. Tako zahtevajo razni naši nemčurski petelini, ne premislijo pa pri tem, da sami nikdar ne izvajajo tega, kar zahtevajo od nas zase. Seveda, če bi naša slovenska podjetja bila vsa tako dosledna, kot je le to, bi se tudi naši sosede naučili mode »Michl, bleib still...!«

Zborovanje obč. zastopov. Dne 26. marca je bilo v Gradcu zborovanje delegatov malone vseh okr. obč. zastopstev po Štajerju. Povod temu je dala velika denarna beda dežele, v katero je padla vsled slov. klerikalne obstrukcije, ker so izstali vse podpore in doneski k vzdrževanju cest. Razun Slovencev, so se odzvali vsi povabljeni, le podnačelnik okrajnega zastopa Ljutomer, se je kot slovenski delegat odzval vabilu. Iz Missijevga govora je bilo posneti, da je odločno proti vsaki obstrukciji. V nadaljnjem je bila sprejeta resolucija dr. J. Schmölzerja, odvetnika in načelnika okr. zastopa v Ljubnem, v kateri je izražena želja, da bi bila obstrukcija kmalu končana in dana mogočnost, nadaljnemu uspešnemu delu. To resolucijo so oddali v originalu drž. vladi v drugem listu pa deželnemu odboru z pripombo, da jo je nujno uvaževati, ker stoje nekatere največje štajerske občine pred — polomom.

Tudi nekaj. V Mariboru pripravljata tamošnja podružnica »Südmarke« za dan 17. maja veliko slavlje 100letnice nemških vojsk proti Napoleonu I. Že ko se je zvedelo za prve priprave, je prevladalo mnenje, da bo to le — pangermanska kome dija in drugega nič. Vsem pa je danes znano, da bo imela vsa prireditel le namen dražiti tamošnje Slovence in tega namena ondodni renegate tudi prav nič ne prikrivajo. Javno priznavajo, da naj manifestira ta prireditel — nemški značaj Maribora. Kaj, ko bi tamošnji Slovenci za oni dan priredili kot miren, a značilen odgovor zbirko v korist C. M. družbi? Vsak mariborskih Slovencev bi gotovo enkrat raje posegel v žep!

Kulturna slika. V noči na 31. marca je napadala v Mariboru renegatska fakinaža par tukajšnjih trgovin, mirne slovenske pasante in jih celo s kamenjem atakirala. Je to sicer polaj, ki v Mariboru ni nov, vendar, kličemo ga v spomin onim našim omahljivcem, ki so najti vedno tam, koder jih je najmanj treba. Nemškim trgovcem pa, ki žive izključno od slovenskih grošev, povemo na uho: »Čez sedem let vse prav pride...«

Slovensko gledališče v Mariboru. Naša gledališka sezona se bliža svojemu koncu. Uprizorite se še samo dve igri in sicer 6. aprila ob pol 8. uri zvečer ruska ljudska igra »Naš župnik gospod Jakob« in 20. aprila »Rokovnjači«. Dramatično društvo upa, da bo s tema dvema igrama zadovoljilo občinstvo in da bo poset vsaj toliko povoljen, da mu ne bo treba zaključiti sezone z izgubo, kakor dosedaj že dve leti.

Dnevni pregled.

Narodnostno gibanje na Slovenskem. Včerajšnji »Slovenec« prinaša informativen članek sestavljen na podlagi zadnjega ljudskega štetja. Že lansko leto je nam obrambna razstava pokazala stvari, ki jih »Slovenec« ali ni razumel ali mu jih je bilo težko priznati, ker se je videlo, da klerikalci niso popolnoma nedolžni, posebno na Koroškem. Danes »Slovenec« pripoznava umikanje na severni meji, kar je čisto pravilno. Še lepše bi bilo, da bi se

klerikalna stranka, ki se smatra na Koroškem edino za slovensko, temu procesu postavila po robu in hotela doseči kak vspeh.

Ali so pravaši klerikalci. O tem prinaša temeljit članek Reški Novi List. Pravaši po svojem programu niso klerikalci — ampak imajo v verskem vprašanju liberalen program (kako bi se sicer zavzemali za bosanske mohamedance, ki niso niti katoliki niti kristjani.) Toda naši klerikalci hočejo, da postanejo pravaši čisti in pravi klerikalci kranjske sorte. Škof Mahnič v tem oziru ne pozna kompromisov. V Dalmaciji izhaja klerikalen list, ki nosi slučajno ime »Dan«. To je glasilo pravih pristnih klerikalnih Jugoslovancev v Dalmaciji. Ta list, ki je znan po svojih idiotskih klerikalnih člankih, je zadnje čase dokazoval, da morajo pravaši sprejeti klerikalni (ali t. zv. katoliški) program. — Dolej v tem oziru torej še ni enotnosti. Klerikalno pravaška zveza ima za enkrat druge namene. V nekrajšem času jih bomo videli.

Odgovor klerikalcem in pravašim prinaša »Riečki N. List«. Ta se glasi: Vsi so lahko zapazili, kako oprezno in ostro napadajo klerikalci našo mladino, za to ker se odločno drži brez razlike struj: mladohrv., napredna in nacionalna. Besede, ki so v komunikaciji obsojajo mladino. Mi pa smo mnenja, da ravno ta mladina proti kateri se obrača komunikacija, je edina nada za boljšo bodočnost naroda hrvatskega, srbskega in slovenskega imena in da bo od te mladine odvisna vsa bodočnost naroda. To povemo zato, da označimo svoje stališče glede mladine, ki je pozvana, da odgovori, ako se ji zdí potrebno. — Tako »R. N. List«. Mi smo popolnoma istega mnenja in mislimo, da zaluzi komunikacije od strani mladine najhujše obsodbe.

Nemška beseda o Črnogorcih. Ob času, ko cela Evropa nestrpno gleda na dogodke okoli Črne Gore, je treba, da se natančneje seznanimo s tem narodom oni, ki ga doslej še ne poznavajo. Tako je mislil neki nemški šmok, ki je napisal pod imenom — članek v »N.W. Journal«. O Črnogorcih se je pisalo mnogo dobrega in slabega, ampak »N.W. Journal« je prekosil vse druge. To kar je prinesel v nedeljski številki pod naslovom: »Ein Wort über Montenegro« presega vse, kar se je doslej o kakem narodu pisalo. Takole piše šmok: Prebivalci so nevedni in surovi in znajo rabiti puške in še boljše — nože. Sovražnika napadajo iz zasede, kot roparji, ker si ne upajo iz oči v oči svoje življenje braniti. Ljubezni do domovine nimajo, rajši hodijo k sosedom krast. Ko je nastala vojna se je vrnilo nekoliko sto Črnogorcev domov, ker so upali, da bodo lažje ropali po novo osvojenih turških krajih. Črna Gora zdihuje pod žezlom Nikite. Nikita izseva ljudi in zahteva od njih davkov — ker Črnogorci ničesar nimajo, gredo za davke krast. Nikita to dobro ve in podpira tatvino, ker ima od nje dobiček. Nikita si je napravil denar in je špekuliral na borzah. Ker mu je slabo kazalo, je dne 8. oktobra 1912 napovedal vojno. Nikitove špekulacije so torej povzročile balkansko vojno. — V Črno Goro bi se sploh ne smeli pošiljati diplomati, ampak brezobzirni ljudje, ki bi Črnogorce znali ugnati itd. Tako piše šmok! Naš odgovor na take nemške nesramnosti naj bo ta, da odklanjamo take nemške liste in da širimo časopise, ki varuje našo čast!

Dr. Rostoharju, ki je v praški »Union« kritiziral ilirizem, odgovarja dr. Vošnjak istotam na oster, toda ne preoster način. Na članek, ki ga je priobčil g. dr. Rostohar v »Dnevnu« odgovorimo, kakor hitro konča »Edinost« svoja izvajanja.

Slovenski Branik vestnik naših pokrajín. Št. 4. našega izbornega »Branika« prinaša poleg lepih člankov — kakor po navadi — tudi krasne notice, iz katerih omenjamo sledeče:

Bolje se niso mogli označiti Nemci sami, nego za arnavtsko bratovščino. Na albanskem shodu v Trstu je dejal grof Taaffe, da so Nemci prišli na shod ne kot prijatelji, marveč kot bratje Arnavtov. Da, bratje Arnavtov so bili mnogi nemški grofi na Slovenskem. Stolejta in stolejta so prav po arnavtsko odiral, zaslužnjevali in izkoriščali ubogo slovensko rajo — našega kmeta in oskrnili njegove žene in dekleta. Kar ni pobral in uropal Turčin, to so odnesli nemški valpti.

Naša dobra vlada je hotela tudi v Bosni in Hercegovini uvesti nemščino za uradni jezik seveda zaradi tiste priseljene nemške navlake, ki se je pritepla v pristno hrvatske in v pristno srbske pokrajine s trebuhom za kruhom. Ali ni šlo! Doli ni tistih ponižnih Slovencev, ki jim življa že dvajsetsto let nemški bič krog sužnjih glav, doli so odločni Hrvati in Srbi, ki ne poznajo šale.

Sarajevski sabor je soglasno odklonil nemščino kot uradni jezik na železnih. Ne boš, Svaba! A dr. Mandić?

Kako je s cirilico v Slovincih? Slabeje, nego leta 1848., ko so jo narodni ljudski učitelji negovali v šolah — slabeje, nego pred polstolettjem, ko je Janežičev »Slovenski Glasnik« prinašal s cirilico pisane člančice in pesmi (dne 1. sušca 1863 je objavil krasno srbsko pesem Popovičevu: »Na polju Kosovu«) — slabeje, nego pred 40 leti, ko je gojil in razširjal cirilico Majarjev »Slavjan« s svojo prilogo »Srbska in ruska azbukica tiskana in pisana« pripomogel slovenskemu občinstvu k spoznanju cirilice. Sedaj je skoro neznana med nami. Kaj se je zgodilo pred nedavnim časom uredniku tega lista? Pisal je nekemu slovenskemu diaku razglednico s cirilico sklepajoč z njegovega navdušenja za »S. B.«, da se zanima tudi za širje slovenstvo; a kako se je začudil spoznavši, da se je zmotil. Dikak mu je namreč vrnil s cirilico pisano razglednico s pripisom: Ne razumem.

Odrin v slovenski narodni pesmi. Naša narodna pesem v Belem gradu je dobro znana. Manj znano utegne biti, da je tudi »Odrin« omenjen v slovenski narodni pesmi: Odrin', odrin' od kraja preč... Jugoslovanske puške in topovi so zagrmeli minuli teden Turčinu grozno pesem: Odrin', z Odrina proč... Kdaj pride čas, da zapojemo tudi mi Schullvereinu, Südmarki, Legi: Odrin', odrin' z naših krajev proč!... Delajmo vztrajno, kakor so delali naši bratje in — zmagali bomo.

Slovensko gledališče v Gorici. Kakor že več let popreje bodo tudi letos priredili člani slov. deželnega gledališča v Ljubljani pod vodstvom g. Verovška po slovenskih pokrajinah nekaj predstav najboljših vrst. Prva bo solčna Gorica, kjer se bo ustavilo naše gledališče. Dne 6. aprila se bo uprizorila prva predstava in sicer »velezanimiva burka: »Uboga para«, ki je doživela v Ljubljani velik uspeh in to po zaslugi igralcev. Repertoar gledališkega gostovanja v Gorici je zelo obširen in izbran. Sudermannova: »Tiha sreča«, francoska burka »Cokoladaria«; Hauptmannov: »Voznik Henšel«; Möllnerjev: »Vrag« ter Sem Benellijeva: »Ljubezen treh kraljev« v veleodličnem prevodu pesnika Al. Gradnika. Nadaljni repertoar se bo še pravočasno naznanil. Iz Gorice bodo hodili prirejat predstave v Tolmin, Sv. Lucijo, Prvačino. Daljni cilj potovanja je Trst, nato Celovec ter zelena južna Štajerska.

»Zvonček« št. 4. prinaša bogato velikonono vsebino za našo mladino. Posebno lepe so ilustracije, ki delajo čast temu našemu mladinskemu listu. »Zvonček« stane celo leto 5 kron in je najlepši časopis za našo mladino. Naroča se v »Učiteljski tiskarni«.

»Divadlo«. Revija za gledališka vprašanja prinaša v svoji 11. številki poleg lepih člankov in slik tudi pregled po sodobnem repertoaru. Med slikami najdemo tudi sliko Danila, o katerem čitamo laskavo oceno.

Spomini z balkanskega kongresa. Ko so bili Alabanci pri Hohenloheju v Trstu na obedu — je začel neki Albanec jesti zobotrebneke. Ko ga je njegov sosed vprašal, kako mu tekne, je odgovoril: »Hvala, prav dobro — a preveč bi se jih ne smel najesti.«

Obesil se je. Kakor se iz Litije poroča, je prišel pred kratkim okrog šeste ure zvečer, v Osredku rojeni, v Sent Vid pri Zatični pristojni in v Osredku stanujoči 19letni posestnik sin Matija Omahen pijan iz Javorja domov. Doma se je s starši sprl, na kar je zapustil hišo. Drugi dan na to ga je našel njegov oče obešenega na podu.

Aretacija. V nedeljo je orožništvo aretiralo v Tomišlju tri fante in jih izročilo deželnemu sodišču, ker so bili na sumu, da so v noči med 17. in 18. marcem pri tamošnjem trgovcu Antonu Svetetu vlomili.

Tatvina. Te dni so neznani tatovi ukradli trgovčevi zaprogi Kuti novi v Postojni iz sobe zlat prstan z dvema briljantoma v vrednosti 250 kron.

Tatinski berač. Dne 28. marca je izginila vrtnarju Karolu Martikonu na Studencu iz odprte sobe srebrna ura z verižico. Na sumu tatvine je neki 60letni berač, ki je ob času tatvine tam prosičal.

Smrtna nesreča. Ponesrečil se je Anton Kodrič iz Vinivrh, župnika Sv. Križ pri Kostanjevici. Padel je pod voz, naložen s palicami in bil na mestu mrtve.

Na sumu požiga. Svoj čas sta bila aretirana Anton Treven iz Laniš in Alojzij Skrt iz Kala na Goriškem, ker sta bila na sumu, da sta zažgala neki hlev, v Sent Ferjanu na Goriškem, vsled česar je našel smrt v plamenih neki Miha Blažič in pri čemer je zadobil težke telesne

poškodbe neki Jože Fratrik. Okraja no sodišče v Gorici je sedaj oba osumljenca obsodilo na šest mesecev strogega zapore, ker se jima je dokazal le prestopok proti telesni varnosti.

Amerikanski milijarder Morgan umrl. V Rimu je 31. m. m. umrl znanl amerikanski milijarder Morgan. Njegovo truplo prepeljajo v Ameriko. Pionir Morgan je ustanovljal v Ameriki veliksanske truste, med njimi tudi jekleni trust in trust paroplovnih družb kakor je tudi vodil trust amerikanskih železnic.

Neurje v Severni Ameriki. Kakor se iz New-Yorka poroča, se je položaj v krajih veliksanske vremenske katastrofe deloma izboljšal, deloma poslabšal. Poslabšal se je v delu Ohia, posebno v Zapadni Virginiji in državi Kentucky, kjer je na tisoče poslopj pod vodo. Tudi trgovinska središča v Ohio je povodenj obiskala. V Hengtintonu v zapadni Virginiji je 15.000 prebivalcev brez strehe. Škoda se ceni na eden milijon dolarjev. Hiše celega trgovinskega okraja stoje do drugega nadstropja pod vodo. Covington in Kentucky, kakor tudi Cairo v Illinoisu so pod vodo. V Cincinnati se položaj ni prav nič spremenil. Tamošnja škoda se ceni na tri milijone dolarjev. V Louisvillu, kjer se je povodenj te dni pričakovala, so vsi prebivalci zbežali iz mesta.

Velik požar v gledališču. V Ostermalm-gledališču v Stockholmu je dne 30. marca t. l. okrog polnoči izbruhnil velik požar. Vkljub vsemu trudu gasilcev se ni posrečilo ognja pogasiti. Celo gledališče je do tal pogorelo.

Velika nesreča v rudniku. V bakrenih rudnikih v Mitterbergu na Solnograškem se je dne 30. p. m. pripetila velika nesreča. V neki rudniški jami se je utrgala cela plast kamena in je zasula veliko število delavcev. Rudarja Stadlerja so mrtvega potegnili izpod kamena, drugi delavci so deloma težko, deloma lahko ranjeni.

Svoje ljubice gospodarja umoril. Veliko senzacijo je vzbudil umor, ki se je 30. p. m. izvršil v Brandy-su nad Labo na Češkem in katerega žrtev je postal 62letni veletržec Vincenc Janda, šef veletrgovine z žitom V. S. Janda, ki je bil eden izmed najuglednejših mož v Brandy-su. Že več let je uslužbena pri Jandi njegova nečakinja, 37 let stara Helena Richterjeva. V poslednjem času se je razvil med Richterjevo in med desetnikom Rudolfom Wolfom, ki služi pri 14. tamošnjem dragonske polku ljubavno razmerje. To je postalo že nešteto krat vzrok razburljivih prizorov v Jandovi hiši. Pri neki taki priložnosti zgodilo se je to preteklo nedeljo — je Janda odgovoril svoji nečakinja službo. Razburjena deklica je hitela takoj na to k svojemu ljubincu, in mu povedala, da ji je Janda odpovedal. Desetnik Rudolf Wolf je hitel k Jandi. Med preprirom med Jando in Wolfom je poslednji potegnil nož iz žepa in sunil z njim prvega petnajstkrat v prsa. Janda je vsled zadoblenih ran na mestu umrl. Morila so takoj prišli in ga izročili sodišču.

Štrikraten umor z maščevanja. Dne 29. p. m. je pobegnil iz ljubljanskega zapore kaznjenec Jožef Braidach, ki se je peljal nato na Hrvaško v kraj Pindurice. Tam je vstrelil svojega prejšnjega gospodarja Vučiča, njegovo ženo, šestletno Vučičevo hčerko in nekega delavca, ki je stanoval pri Vučičevih. Otrok in žena Vučičeva sta bila na mestu mrtva. Oba moža sta kmalu nato umrla. Braidach je izvršil ta zločin z maščevanja, ker ga je svoj čas njegov gospodar Vučič naznanil radi nekega pregreška, vsled česar je orožništvo Braidacha aretiralo in izročilo sodišču. Braidach je pobegnil iz zapore z namenom, da izvrši umor.

Požar v skladišču za kemikalije. V skladišču za kemikalije firme Rohrbach na Dunaju na Koroški cesti je izbruhnil dne 31. marca t. l. ogenj, ki se je razširil na fosfor, natrij, kalij in na različne etre, ki so razširjenje požara še povečali. Prebivalci bližnjih hiš so se morali vsled nevarnosti zastrupljenja umakniti iz svojih stanovanj.

Velika avtomobilska nesreča. Ravnatelj neke tovarne za avtomobile v Petrogradu Soštahovski se je dne 30. marca t. l. peljal v svojem avtomobilu iz Petrograda. V avtomobilu je sedela tudi njegova žena in neki odvetnik s svojo soprogo. V bližini Petrograda pa se je avtomobil prevrnil. Ravnatelj je bil na mestu mrtve, ostale tri osebe so težko ranjene.

Težka obsodba proti patru. Proti oskrbniku Poljskega doma in poslovdji poljskega šolskega društva na Dunaju patru Lukaskiewiczu se je vložilo te dni več tožb radi raznih defraudacij in ponarejanju listin, ki duhovnika dolžijo, da je od l. 1907. do 1913. defraudiral okrog 30.000 K

denarja. Hišna preiskava je ostala brez dokazov. Preiskava proti parlu Lukaskiewiczu se nadaljuje.

Velika tatvina. V hiši bogatega trgovca Paricleja Zarifija v Marseju se je izvršila v noči med 29. in 30. marcem t. l. velika tatvina. Tatovi so ukradli antiške dragocenosti v skupni vrednosti 150.000 frankov. Na sumu tatvine sta neki sluga in hišnik okradenega Zarifija, ki sta šele pred kratkim nastopila svojo službo pri Zarifiju.

Grozen samomor. Ravno pred začetkom nabora v Brünstadtu na Nemškem, ki se je vršil te dni, je izvršil 20letni sin tamošnjega stavbenega podjetnika Bacha grozen samomor. Polil se je namreč ves s petrolejem in je nato obleko prižgal. Bil je naenkrat cel v plamenu. Vseled zadobljenih opeklin je še isti dan umrl.

Ljubljana.

— Vse naše naročnike opozarjamo na našo notico o »Balkanski vojni v karikaturah«. — Ako plačajo naročnino do 1. jun. dobe knjigo zastoni.

— Že v par dneh izide »Balkanska vojna v karikaturah«. Cela knjiga bo obsegala zanimiv zgodovinski pregled kako so se vršili dogodki na Balkanu od dne do dne — od začetka vojne — do danes. Knjiga bo obsegala okoli 80 strani in bo bogato ilustrirana. Edina knjiga te vrste pri nas. Prodajala se bo po vseh trafikah po 20 vinarjev. Oni naročniki, ki plačajo naročnino do 1. junija, dobe knjigo zastoni. Naročniki, ki imajo plačano naročnino do 1. jun. naj se prigrasijo, da jim knjigo pošljemo. Kdor še ni poravnal naročnine, naj to stori čim prej in naj pripiše, da dobi »Balkansko vojno v karikaturah« brezplačno. Vsak drug, ki želi knjigo dobiti, naj pošlje 30 vin. v znakah. Prodajalce »Dneva« po deželi prosimo, da nam čim prej javijo, koliko izvodov naj jim pošljemo.

— Ko so se včeraj prebudili Ljubljanci iz svojega mirnega spanja — so zapazili na ulici nove stražnike s piketiravbami. Posebno lepe niso te piketiravbe, posebno ker tako zelo spominjajo odkod so doma. Seveda moštvo ne more za to — in pošto bo Ljubljana živela varno svoje življenje pod senco piketiravbe.

— K notici o zanimivi družbi v Ljubljani se nam poroča, da je imela družba fotografije, tako da so se lažje med seboj poznali. Fotografije so bile konfiscirane in tako članovi te družbe ne bo težko poloviti. Slike so na policiji. Nekaj jih je izpostavljenih zunaj, da jih lahko vsak vidi. Eden iz njih ima zelo dolg nos.

— V spopolnjenosti informacij glede pomočnega uradnika Ivana Sajovica, ki je izginil z nekaj sto kronami tujega denarja, bi bilo dobro, če bi »Slovenec« hotel povedati, če je to tisti Ivan Sajovic, ki je bil v tajništvu Slovenske Ljudske Stranke?

— Na starm tam trgu — pod lipo zeleno... K vašemu včerajšnjemu poročilu o šolnici lepe Urške se mi zdi potrebno opomniti, da se po tem še nikakor ne da natančno določiti, kje se je vršil ples. Prešeren pravi, da je bilo pod lipo. Kje je stala ta lipo na Starem trgu? Jaz se sicer v fizikalnih zakonih ne spoznam, ampak skušnja uči, da vsaka stvar, ki pade v vodo, ne pade takoj na dno, ampak jo voda nese nekaj časa naprej. Tako je gotovo voda nesla tudi šolnice lepe Urške. Ako pomislimo, da sta Urška in povodni mož dalje časa plesala — si lahko predstavljamo, da sta se nekoliko oddaljila od družbe in na ta način nam šolniček ne daje pravega sledu, kje je stala lipo in kje se je vršil ples. To pa bo gotovo za zgodovinarje stare Ljubljane zelo zanimivo. Po mojem mnenju bo treba iskati kraj nekoliko višje od onega mesta, kjer se je našel šolniček, kajti voda je šolniček vsaj nekaj metrov s seboj nesla.

— Prvega ima vsak človek denar in dolžnost vsakega Slovenca je, da podpira slov. narodne in kulturne prireditve. Zato ne pozabite, da je že ta mesec srečkanje za umetniško loterijo in da si pravočasno kupite srečke.

— Odborova seja »Matice Slovenske« bo v četrtek, dne 3. aprila 1913 ob 6. uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Potrditev zadnjega zapisnika. 3. Tajnikovo poročilo. 4. Poročilo o glavni skupščini 1913. 5. Volitev prezidija, ostalih funkcionarjev in odsekov. 6. Slučajnosti.

— Občni zbor čebelarstva. Danes ob 10. uri se vrši v mali dvorani Mestnega doma občni zbor. Napravili so namenoma občni zbor na šolski dan, da se ga ja nobeden učitelj ne more udeležiti. Učiteljstvo ima za povzdiž čebelarstvo poleg par drugih naprednih čebelarjev največ zaslug. Bivši napredni učitelj,

sedanji koritar Humeč ima pač opravičen strah, da se običnega zbora ne udeležijo tudi učitelji. Še bolj se pa menda boji poštenjakovič Zirkelbah, kojega so učitelji volili za tajnika in blagajnika omenjenemu društvu. Odbor mu je dal mastno nagrado, a on je še skrivaj dobival procenote od Blaznikovce tiskarne in tudi to je spravil v svoj žep. Gotovo bodo tudi tega koritarja zopet volili za blagajnika. Kaj pa notar Hafner. On je popolnoma sposoben za predsednika! Ker je odbor list dal v Katoško tiskarno, bi poštenjakovič Zirkelbaha vprašali, koliko ima pač sedaj procentov pri listu. Sramota, da se more tako koruptno postopati z društvom. Ni čuda, da pošteni čebelarji nočejo več stika imeti s takim društvom. Pa kaj klerikalcem mar, če čebelarstvo propade, samo da imajo oni strankarske koristi zraven.

— Slovensko gledališče. Benefica slov. dramatičnega oboja! Človek bi mislil: Gledališče razprodano — aplavz — na odru venec za vencom. Nič takega ni bilo. Gledališče prazno — par vrst v parterju zasedenih, par lož in nekaj ljudi na balkonu. Venca nobenega — v blagajni deficit. — »Kakeršno gledališče kak narod zasluži, tako ima«. — Ko so imeli nemški igralci svojo benefico, je bilo nemško gledališče polno in dobili so 900 kron darov. Naši pa nič. Ne moremo dovolj obsojiti to slovensko brezbriznost. »Gospod senator« je dobra burka, ki ima lepo misel in smejali smo se dovolj. Igralci so se kljub slabi udeležbi potrudili in so vsi dobro igrali. Imamo dobre sile, ki delajo čast našemu odru, ampak naše občinstvo gledališču oz. sebi ne dela časti.

— Druga benefična predstava dramskega oboja slov. gledališča se vrši v četrtek dne 3. t. m. Vprizori se zabavna burka s petjem »On in njegova sestra«. Ta povsod tako priljubljena burka je pred leti tudi pri nas napolnila hišo in občinstvo izbornu zabavala. Že delstvo, da se vrši dejanje te burke v gledaliških krogih, tako, da vidimo v prvem dejanju naravnost za kulise, ko se ima vršiti na odru gledališka vaja, da pristojujemo res pravcatemu gledališkemu škandalu, ko nastopajo v tretjem dejanju igralci celo med občinstvom v ložah, v parterju in na balkonu, kakor tudi na kapelnem stolcu, že to ima svojo privlačno silo. O vsebini burke rajši nič ne povemo, da ne skvarimo občinstvu zabave v naprej. Konstatiramo le, da stojita sredi tega vsega burkastega dejanja premeten pismonoša in njegova sestra, ki s svojo prefriganostjo, s svojim nesramnim nastopom dosežeta, da ona uskoči pri predstavi za neko igralco, ki se kuja, da nima s tem nastopom velikanski uspeh, dasi je povzročil njen brat s tem, da je vzel taktirko v roko, ko je kapelnik iz intrige navidezno oboel, velikanski gledališki škandal, ki ga bo občinstvo, ki bo obiskalo v četrtek to predstavo v svojo veliko zabavo tudi samo doživelo. Glavne vloge so v rokah gospoda Jos. Povheta, gospoda Skrbinskega in gđ. Vere Danilove. Sodeluje vse dramsko oboje. Pri predstavi svira orkester slov. filharmonije. Predstava, ki jo režira gospod Jos. Povhe, se vrši v prid dramskemu oboju, torej izven abonemeta, za lože nepar. Upamo, da bo izkazalo občinstvo to pot našim marljivim igralcem s svojim obiskom v večji meri svojo hvaležnost, nego je to storilo pri tako žalostno obiskani terkovi predstavi.

— K notici o botru, ki je baje vzel svojemu birmancu uro nazaj, smo dobili pojasnilo, da je bila stvar malo drugače. Med botrovo ženo in birmančevu materjo je nastal prepir, pri tem je birmančeva mati sama uro nazaj vrgla. Boter jo je potem prodal, denarja pa nj zapil — ampak je kupil zanj olje in ga daroval neki kapelici.

— Zadnja aretacija pri ljubljanski mestni policiji. Zadnja aretacija je izvršila mestna policija včeraj ob pol 1. uri ponoči, in sicer je bil zaradi postopanja aretovan brezposelni delavec Stefan Žagar, rojen 1874. leta v Zavrtahtih ter pristojen v Sodražico, okraj Kočevje. Aretoval ga je stražnik Ovsec.

— Pojasnilo. »Dan«, št. 451 od 29. marca 1913, me napada moj sose, D. Godec, da ni resnica, kar je pisala »Zarja« št. 541. Res je, da je snažil g. Godec 21. marca na svojem dvorišču požiralno jamo, kamor mečejo iz hiše umazano vodo in res je, da je bila to velika nesnaga. Res je, da je g. Godec pripeljal te nesnage samo tri samokolnice na glavno Planinsko cesto, ki leži med njegovo in mojo hišo, vse drugo pa na nasprotno stran svoje hiše na občinsko poljsko pot. Ni res, da je vozil g. Godec to nesnago samo zaradi tega, da bi se ognil in izpeljal nazaj. Res je, da še danes leži dotično čisto kamenje na Planinski cesti, kakor tudi na poljski poti in da se še vidi nesnaga,

če je prav polival s čisto vodo. Poljsko pot je moral občinski delavec snažiti. Požiralno jamo je pa napolnil s svežim kamenjem. Res je, da je na lice mesta došli župan rekel občinskemu delavcu Klesinu, da naj gre k g. Godcu in naj mu reče, da naj takoj odstrani navožen iz ceste. Ni res, da bi jaz poročal laži čitateljem »Zarje«. Res je, da nisem bil jaz dopisnik članka v »Zarji« št. 41. zato tudi ne morem odgovoren biti. Res je, da sem pustil na cesto izpeljati vse kamenje iz mojega vrta, prah premoga iz postaje, odpadke od strojev, gramoza od g. Vrhovca in drugih in to me je stalo najmanj 50 K. S tem sem si utrdil cesto, da se je lahko prišlo z vozom k hiši, ker občina 10 let skoraj nič ni ceste popravljala. Ni res, da bi bil nastopil proti Godcu zaradi političnega mišljenja. Res je, da je bila cesta ta mesec nekoliko popravljena in kamenje potolčeno, zatorej ne spada takšna nesnaga na javno občinsko cesto pred hišo. — Ivan Klemenčič, Spod. Siška 168.

— Najden utopljenec. V ponedeljek popoldne so v Vevčah iz Ljubljane potegnili nekega neznanega okrog 50 let starega človeka, kateri je precej močan in že osivel.

— Nesreča. V ponedeljek so pripeljali v deželno bolnišnico iz Sodražice posestnika Frana Pirca, ker si je pri prekladanju tramov zlomil levo nogo.

— Umrli so v Ljubljani: Ana Bukovnik, gostija, 76 let. — Stefan Kozjek, tobaka tovarne uslužbenec v pok., 74 let. — Vladimir Ničman, sin paznika v pretikalnici, 3 leta.

— »Radogolju« v Ljubljani daroval je g. J. Kralj na Bledu namesto venca na krsto g. Jurija Ravnik 10 K. Hvala dobrotniku: živeli posnemovalci!

— Izdaja kralj. ogrskega davka 4½% državnega rentnega posojila iz leta 1913. v zlatu. Tekom prihodnjih dni se vrši subskripcija na nominalne K 150.000.000 te državne rente. Emissijski kurz ni še natančno določen; isti bo znašal približno 91%, tako da si kupec tega posojila pri prvovrstni varnosti zasigura trajno 5% obrestovanje. Priglasje sprejema že sedaj Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani (Prešernova ulica 50).

— Dunajska damska kapela igra vsak dan v »Narodni kavarni«.

— »Ljubljanska kreditna banka« V mesecu marcu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2.272.202 kroni 49 v, dvignilo pa 1.992.483 K 55 v. Stanje koncem marca 1913 14.388.644 K 95 v.

— Kinematograf »Ideal«. Za današnji spored je veliko zanimanje in se priporoča, da si vsak rezervira pravočasno sedež. Film »Železna roka« se včeraj ni predvajal ker je pomotoma izostal. Po potrebi bo danes ob 10. zvečer še ena predstava. Za smeh skrbi Maks Linder »Jokej iz ljubezni« je neprekosljiv. V petek »Ljudje med ljudmi«. II. del.

Trst.

Volitve v tržaški občinski svet. Reklamacijsko postopanje. Volilske imenike so sestavljali gospodje na magistratu. Kako? Komu v korist? Kdor ima v glavi le trohico zdrave pameti, kdor delovanje italijanskih nacionalcev, ki so smrtni sovražniki Slovencev, le količjak pozna, bo pri znan, da se ti ljudje v boju proti Slovincem poslužujejo vseh sredstev. Volilski imeniki so bili sestavljeni pri vsakih volitvah na podlagi goljufij nam Slovincem v škodo. Tudi letos je v volilskih imenikih mnogo imen izpuščenih, mnogo pa je falsificiranih. V goljufijah in falsifikacijah so Italijani naravnost izborni, mcjstrski. In kaj je z ozirom na navedeno dolžnost vsakega slovenskega volilca? Da pogleda v volilski imenik. V slačaju, da v volilskem imeniku ni vpisan, ali pa, da je njegovo ime na katerisbodi način falsificirano, naj se dotičnik nemudoma poda v centralni volilni urad, ki se nahaja v »Narodnem domu« v Trstu. Volilski imeniki so na razpolago v vseh okrajih, kjer imajo lokalni volilni odbori svoje sedeže. Dolžnost slovenskega volilca je tudi, da se udeležuje zaupniških sestankov, ki se vršijo skoraj vsak dan. Na teh sestankih se dajejo razna pojasnila glede reklamacijskega postopanja, o katerem mora biti vsak dobro poučen. Reklamacije so najvažnejša naloga vsakega sloven. volilca.

»17 let sem v Trstu, in nikdar bi ne šel volit, ako bi ne reklamiral, kajti v volilskem imeniku nikoli nisem bil vpisan« — tako mi je pripovedoval slovenski volilec, ko je prišel v volilni lokal pogledat, ali je vpisan v volilskem imeniku ali ne. Nadalje je dejal, da je prepričan, da so tudi letos pozabili nanj. Pogledala sva v imenik, pregledovala in pre-

gledovala — a nisva našla njegovega imena. Izpustili so ga tudi letos! Stvar izgleda ravno tako, kakor bi imeli tisti goljufi, ki sestavljajo volilske imenike, vse one, ki so bili do danes izpuščeni, zabeležene na posebni listi, kajti drugače bi vendar ne bili pri vseh volitvah izpuščeni iz imenikov. Posebno veliko je izpuščenih slovenskih delavcev. Na magistratu si mislijo, da so slov. delavci organizirani v socialni demokraciji in da vsled tega delajo z njimi, kar se jim poljubi. A močno se varajo pri tem. Slovenski delavci niso več narodno indifrentni kakor so bili takrat, ko je uplivala na njih nenarodna socialna demokracija, marveč so narodno zavedni, oni že vedo, kaj je njihova dolžnost. Ne tajimo, da je še precej indifrentnih slovenskih delavcev, ki se premalo brigajo za svoje pravice. In ravno zato je dolžnost zavednih, da ne zavedne poučujejo in prepričujejo. Iz slučaja, ki smo ga zgoraj navedli, je pač dosti jasno razvidno, da je dolžnost, sveta dolžnost vsakega slovenskega volilca, da gre pogledat v volilski imenik, da se torej pobriga za svoje pravice.

Izlet godbenega odseka N. D. O. iz Trsta v Ricmanje. — Javen shod zidarske skupine N. D. O. v Ricmanjah. Lep je bil dan, ko smo se peljali v nedeljo iz Trsta v Ricmanje, kamor je priredil godbeni odsek N. D. O. izlet. Sonce je pripekalo skoraj tako, kakor v poletnem času, in bilo nam je zelo prijetno. Nekaj izletnikov je vstopilo na vlak na državnem kolodvoru v Trstu, veliko število pa na kolodvoru pri Sv. Ani. Godci N. D. O. so bili med onimi, ki so vstopili pri Sv. Ani. Ko je drdral vlak proti Sv. Ani je godba zasvirala. Nato smo se v splošnem navdušenju skupno odpeljali proti Ricmanjam. Lepa je slovenska zemlja, ki obdaja Ricmanje. Istotako tudi vas. Občudovali smo prijetni kraj, ko smo korakali z godbo na čelu iz kolodvora v Borštu proti Ricmanjam. Bili smo navdušeni, saj smo prišli med naše slovenske brate, ki čutijo z nami. Dospevši v vas, smo se podali na vrt »Narodnega doma«, kjer je godba zasvirala več narodnih komadov, nakar se je vršil pri polnem vrtu občinstva javen shod, katerega je sklical zidarska skupina N. D. O. Otvoril ga je njen predsednik g. Pregarec, in je pojasnil njegov pomen. Nato je poročal g. Širok o pomenu in namenu organizacije v splošnem. Posegel je v zgodovino slovenskega naroda, v tiste čase, ko je bilo slovensko ljudstvo izkoriščano od graščakov in je začelo spoznavati svoje nasprotnike pvice ljudske krvi. Spoznavati je začelo, da je njegova rešitev v združitvi. Omenjal je boje, ki jih je imelo slov. delavsko ljudstvo od takrat do danes, in je prišel končno na pomen Narodne delavske organizacije, ki je edina zaščitnica in bojovnica za interese in pravice slov. delavstva, katerega dolžnost je, da se jej pridruži, kajti le na njeni podlagi bo doseglo boljše življenje. G. Brandner je v začetku govoril o bedi in revščini delavskega ljudstva, ki je začelo iskati pomoči in se je v to svrhu poprijelo misli skupnosti, organizacije. Omenjal je delovanje tržaške socialne demokracije, ki ima lep program, v praksi pa nastopa naravnost proti programu, in sicer v škodo slovenskemu delavstvu, nadalje, kako je prišlo do ustanovitve Nar. delavske organizacije, kake boje je imela od prvega začetka do današnjega dne. Precej obširno se je bavil z zidarskim gibanjem, ki se je vršilo lani leto in pri katerem so se posluževali socialni demokracije barbarskega terorizma. Pri tem gibanju pa je zmagala N. D. O., katera je šla v boj za pravično stvar, v boj proti onim, ki na eni strani vedno govorijo o svobodi, na drugi pa jo zatirajo in pretepaajo delavci, ki ne mislijo tako, kakor oni zahtevajo. Ko je govornik vsestransko razmotril položaj, je izrazil željo, da bi se tudi slovensko delavstvo v Ricmanjah oklenilo organizacije, kajti srečnejši dnevi bodo napočili še-le takrat, kadar bodo vsi zatiranci v narodu edini, kadar bo prišlo v vrste trpečih spoznanje, da je v organizaciji tista sila in moč, ki jih bo odrešila sedanjega obupnega življenja. — Ko je nato še govoril g. Križmančič, kateri je okrajčal postopanje socialnih demokratov, vlade in narodnih nasprotnikov, je g. Pregarec pozivljajoč neorganizirano delavstvo, zlasti zidarje, da izpolnijo napram organizaciji svojo dolžnost, zaključil ta lepo vspeli shod — Omeniti nam je treba, da so govornikom navzoči neprestano pri-trjevali, posebno pa poročevalcema. — Po končanem shodu se je vršila veselica s plesom, na kateri so svirali godci N. D. O. in katera je trajala pozno v noč. Ko je veselica končala, smo se podali zopet v Trst, in bilo nam je hudo, da so urice, ki smo jih prebili v Ricmanjih, tako

hitro potekle. Ta izlet, kakor shod, je bil velikega pomena. Slovensko delavstvo v Ricmanjah se bo pridružilo armadi na narodi podlagi organiziranega slovenskega delavstva, katero vodi »Narodna delavska organizacija«.

Zidarska skupina N. D. O. v Trstu sklicuje za četrtek ob 6. uri zvečer javen shod v društveni dvorani N. D. O., ulica sv. Frančiška št. 2. Ker je shod velike važnosti, pričakujemo, da se bodo odzvali slovenski zidarji mesta in okolice našemu vabilu v čimvečjem številu.

Zvita ženska.

Dvakrat rojeno dete. Izposojeni otrok — ali opeharjeni soprog in ljubimec.

Mal škandalček se je dogodil v Nišu, ki je imel svoj izvor in svoje posledice tudi v Belgradu. V to »zadevo« je zapletenih nič manj kot pet žensk in en možki, ki je pa — revež — vsega pomilovanja vreden, ker bi kmalu postal žrtev vseh petih. Zakaj? Potrpite malo, takoj Vam povem. Ženske so pač ženske.

Neka omožena gospa zaljubila se je strastno v mladega in čednega carinskega višjega stražnika ter z njim tudi dalje časa občevala, dokler ni bil njen ljubček prestavljen v Niš. Reva je zapustila svojega soproga in pobegnila za izvoljencem. Njen soprog pa ni čisto nič žaloval po nji, še vesel je bil, da se je iznebil, ker je vedel, da bi z njo nikoli ne mogel uživati očetovske radosti.

Z novim ljubimcem uredila si je v Nišu udobno gnezdo in veselo živela na njegovi strani. Toda oblast-nije, ki so to izvedele, so ji parkrat zažale, da ne sme živeti v konkubinatu. Silila je tedaj »ženina«, naj jo na kak način poroči. Toda on ni hotel o tem nič slišati.

Tuhtala in tuhtala je, kako bi ga k temu prisilila. Posvetovala se je s svojo sestro in ta ji svetuje način, ki je sedaj predmet obravnave.

Od tega časa si je polagoma in primerno dvigala krila na način, ki je karakterističen za »blagoslovljene« žene, pri tem pa je vedno tožila svojemu drugu o bolečinah v glavi, o slabostih, ki ji prihajajo in srečni »oče« je z zadovoljstvom pričakoval radostnega dogodka.

Prešlo je že devet mesecev, toda sina ni bilo od nikoder, mož pa tudi sedaj ni hotel ničesar vedeti o poroki, češ, da je še dovolj časa za to tudi pozneje.

Ni preostajalo drugega kot odpeljati se v Belgrad, obiskati tu svojo znanko, ki je bila slučajno babica in ta jo je peljala k neki ubožni ženi, ki je imela že štirinajst dni starega sina. Predstavila se ji je kot bogata vdova iz Niša brez otrok in da želi njenega sina adaptirati. Po daljšem pogajanju odločila se je uboga mati, da ji izroči otroka, s katerim se je »vdova« urno odpeljala v Niš in v »porodno posteljo«. Njena sestra je takoj dobila »babico«, z volovsko krvjo so pomazale posteljno perilo in vse priprave, kar je potreba pri »porodu«.

Srečni »oče« se je vrnil opoldne iz pisarne domov in ves vesel je začel objemati krepkega fantiča.

Kdo ve, ali bi se ta prevara ne posrečila popolnoma nad — ničesar sluteti — »očetom«, ko bi belgralska mati — molčala.

Ali ona ni znala molčati in je večkrat pisala v Niš — seveda na napačen naslov — kako se godi njenemu sinu. Ker ni dobila odgovor, je stvar naznanila policiji, ki je vse krivke zaprla, dvakrat rojeno dete pa izročila legitimni materi.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SEST VELESIL PROTI ČRNGORI.

Italija proti Črnigori.

Rim, 1. aprila. Tribuna piše uradno: Velesile so sklenile namorsko demonstracijo proti Črnigori, da talista opusti od obleganja Skadra. Demonstracijo izvrše Italija, Avstrija in Anglija takoj, ako se kralj Nikola ne premisli danes ali jutri in ne opusti obleganja.

Nemčija proti Črnigori.

Berlin, 1. aprila. Nemška vlada je odposlala križarico »Breslau« v črnogorske vode, da se udeleži namorske demonstracije proti Črnigori.

Francija pogojno proti Črnigori.

Pariz, 1. aprila. Francoska vlada je svoj sklep podpirati Anglijo v namorski demonstraciji proti Črnigori.

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdi v
restavracijo „Tivoli“
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

je vedno brezplačno na razpolago za
:: veselice, shode, predavanja itd. ::
po jako nizki ceni vedno na raz-
:: polago. ::

Vsako jutro že ob 6. uri sveže kuhana kava.

gori nekoliko spremenila. Ona je za demonstracije in se talste tudi udeležila, toda le pod pogojem, da se kralja Nikola še enkrat obvesti o sklepu veselja in naj se ga pozove, da preneha z bombardiranjem Skadra. Da odstoji od svoje namere: Skader osvojiti in da uboga veselje, naj se mu ponudijo kompenzacije. Ako bi ta korak ostal brez uspeha, se tudi Francija udeleži demonstracije.

Avstro-Ogrska proti Črnigori.

Dunaj, 1. aprila. Uradna izjava glede demonstracije proti Črnigori se glasi: Radi udeležbe pri namorski demonstraciji, ki so jo sklenile velešile, da se prisili Črnogoro, da odstoji od Skadra in da respektira sklepe veselja, so bila že povelja izdana, da odpluje del c. in kr. brodovja proti Črnigori.

Avstrijsko brodovje pred Barom.

Trst, 1. aprila. »Il Piccolo« javlja z Dunaja: Kakor se zatrjuje, je avstro-ogrsko brodovje v Tiflidu včeraj ob pol treh dobilo povelje, naj odpluje. Brodovje se nahaja sedaj kakih dvajset kilometrov oddaljeno od Bara in obstoji iz oklopnice »Nadvojvoda Fran Ferdinand«, »Zrinjski« in »Radecky«, nadalje oklopnih križark »St. Georg« in »Admiral Spaun« in končno iz več torpedovk in torpednih rušilcev. Ob šestih popoldne je bil vkrcan 32. domobranski polk v Zadru na parnik avstrijskega Lloydja, ki je odplul proti jugu. Kakor se zatrjuje, se polk izkrca v Metkoviću. Pehotni polk, ki je namesčen v Zadru, se je že prej odpravil proti jugu. V mestu je ostala samo ena stotnica, da vzdržuje mir in red.

Kralj Nikola ne pa vsemu temu ne uda!

Rim, 1. aprila. Iz Cetinja je dopel telegram, ki poroča, da je kralj hrabrih Črnogorcev odločen, da se ne uda. Vstraja pri svoji nameri in v tem oziru ga ni mogel pregovoriti niti njegov zet, italijanski kralj Emanuel, ki je poslal na kralja dolg telegram, kjer mu predločuje, da vse nič ne pomaga proti sklepu veselja. Odgovor je bil negativen.

Enotnost pa le še ni dosežena.

Rim, 1. aprila. Med veseljami ni ene do druge, švigajo depeše, ki ne tičejo demonstracije proti Črnigori. Enotnost še ni dosežena.

SKADER.

Car Ferdinand in vprašanje Skadra.

Pariz, 1. aprila. Kakor poročajo depeše iz Sofije, je bolgarski car Ferdinand pripravljen se ponuditi za posredovanje med kraljem Črnogorcem in velešilami. In sicer se gre zato, da se določijo pogoje pogodbe med Črnogoro in Albanijo. Tega ni želi tudi Rusija.

Kako sodi francoska javnost.

Pariz, 1. aprila. Javno mnenje tu je čimdalje bolj proti Avstriji, katero edino se dela odgovorno za to, če nastanejo radi Balkana nevarne komplikacije.

Črnogorci pred Skadrom.

Pariz, 1. aprila. Poročila, ki so došla in se tičejo obleganja Skadra, se glase: Položaj je obupen. Črnogorci so v poslednjih dneh dosegli velike uspehe. Odporna sila turške posadke je od ure do ure manjša. Bombardma traja in Skader pade lahko v prihodnjih urah.

IZPRED DRINOPOLJA.

Belgrad, 1. aprila. Dohajajo dolgi sanitetni vozovi z ranjenci izpred Drinopolja. Dosedaj je došlo 900 ranjenih. Velikanska množica jih je pričakovala na kolodvoru, odkoder so nosili ranjence v trijumfu v bolnice.

BITKA PRI BUJUK ČEKMEDŽI.

Sofija, 1. aprila. Uradno. Tri turške divizije so skušale prodreti bolgarske pozicije pri Panasu Krasi in Kumburgasu. Turško prodiranje se je vršilo pod okriljem artilerije in 8 vojnihi ladij. Bolgarska artilerija je uničila turške baterije in pregnala vojne ladije. Na to so pa Bolgari z bajoneti naskočili in pognali Turke v beg. Ravno tako so bili Turki zapodeni v beg pri Arnautkeju. Istočasno je prodiralo 8 turških bataljonov s strojnimi puškami od Kumburgasa na Galos. Tudi te čete so Bolgari naglani.

PRED ČATALDŽO.

Sofija, 1. aprila. V političnih krogih zatrjujejo, da bodo zavezniki danes odgovorili na mirovne propozicije. Bolgarska mrzlično transportira svoje čete izpred Odrina pred Čataldžo. Zatrjuje se, da hoče tam izsiliti odločilno akcijo, ki bi prisilila Turčijo, da direktno podpiše mirovne zahteve Balkanske zveze.

Vrhovno poveljništvo balkanske vojske prevzame general Dimitrijevič.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Kolo (Waffenrad) malo rabljen, se ceno proda. Naslov pove »Prva anončna pisarna«. 226-3

Lepo stanovanje s hrano se odda dvema gospodoma. Stari trg 4, III. nadstr. 235-3

Prodajalka, izurjena v specerijski mešani stroki, zmožna voditi tudi filijalko želi službe. Naslov pove »Prva anončna pisarna«. 248-1

Visokošolec poučuje gimnazijce eventualno tudi za hrano. Ponudbe pod »Vesten« na »Prvo anončno pisarno« v Ljubljani. 247-2

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Kupujte „Dan“.

- „Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
 - „Dan“ je najbolje informiran slov. dnevnik.
 - „Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
 - „Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
 - „Dan“ je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinarjev, s pošto mesečno le K 170.
 - „Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.
 - „Dan“ prinaša zanimive in znamenite zgodovinske romane.
 - „Dan“ prinaša znamenite sodobne politične karikature.
 - „Dan“ je odločen zagovornik vseh zatiranih.
- Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Najfinejši ŠPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Teodor Kunc

Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška in francoska
.. dela se priporoča. ..

Odda se takoj po prav ugodni ceni

najlepši lokal

na glavnem trgu v Novem mestu z dvema velikima, modernima izločbama z roleti, zraven potrebnimi skladišči, s stanovanjem ali brez stanovanja, pripraven za vsako obrt. — Na prodaj je tudi hiša s tremi vrtovi, križa z rezano opeko, v predmestju, pripravna za penzionista. Cena 2200 K. Ponudbe na lastnika Kopač in Pavčič, trgovca v Novem mestu.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1.95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1.95 K

25 cm velike, dvostranske, priznane najboljše znamke prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

Fr. A. Nežec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Narodna kavarna

naznanja cenjenim gostom, da igra vsaki dan

nova dunaj-
ska elitna:
damska kapela.

Začetek točno ob pol 9. uri zvečer.

Fran Krapeš.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gosposka ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Proti ugodnemu plačilu na obroke!

Preproge, posteljne oprave, zavese, blago za moške in ženske obleke, narejene obleke (konfekcija), perilo za moške in ženske, platneno blago itd.

Na željo pošljem zastopnika na dom. Zadoštuje dopisnica.

Landskroner & Bochner Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 89.

Slovenici! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Št. 9271.

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznanja, da se z današnjim dnevom zapre promet v Šolskem drevoredu in sicer od frančiškanskega do jubilejnega mostu, ker se grade na tej cesti kanali in je vrhu tega treba ostaviti promet iz javnih in varnostnih vzrokov.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 31. marca 1913.

Št. 9272.

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski razglasa, da se z ozirom na kanalizacijo Šolskega drevoreda ter iz javnih in varnostnih vzrokov z današnjim dnem prestavijo mesarske stojnice iz Šolskega drevoreda na Vodnikov trg, druge stojnice pa po potrebi na Vodnikov, Cesarja Jožefa trg, Lingerjevo ulico in druge ulice v obližju dnevnega trga.

Trg za prodajo krompirja, zelja, čebulje in drugih živil na debelo, ki se je sedaj vršil na Cesarja Jožefa trgu, prestavi se obenem na Sv. Jakoba trg, kjer se sme vršiti prodaja vseh živil le na debelo.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 31. marca 1913.

V angleškem skladišču oblek

O. BERNATOVIČ, LJUBLJANA,

Mestni trg št. 5.

dobite največjo izbero pomladnih kostumov in bluz za dame in deklice, raglanov in oblek za gospode in dečke kakor tudi obleke za otroke.

Izgotovljene obleke

površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jopice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ v Ljubljani,

na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne „Pri Sokolu“. — Podružnica tvrde R. Miklauc.

Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Pozor, kolesarji!

Pred nabavo kolesa ob bližajoči se seziji si izvolite pogledati mojo največjo zalogo vsakovrstnih in najfinejših Puchovih koles (edno zastopstvo) in prepričali se boste o izborni kvaliteti. — V zalogi se dobe vse kolesarske potrebščine in vsa popravila se izvršujejo v lastni mehanični delavnici.

Torej pozor, najboljši in najcenejši nakup le pri tvrdki

Fr. Čuden, Prešernova ulica I.

Poleg tega tudi najfinejši šivalni stroji.

— Pouk za vezenje brezplačno. —

Naročate centke za kolesa, šivalne stroje, ure in zlatnilno, tudi po pošti prosto.